

**Львівський музей історії релігії**

**Інститут української археографії та джерелознавства  
ім. М. С. Грушевського НАН України**

**Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України**

**Відділ нової історії Інституту українознавства  
ім. І. Крип'якевича НАН України**

**Центр релігійної культури ім. Ігоря Скочиляса  
Українського католицького університету**

## **ІСТОРІЯ РЕЛІГІЙ В УКРАЇНІ**

**XXXV МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ**

**22–23 ТРАВНЯ 2025 РОКУ**

# **ПРОГРАМА**

**Львів 2025**

## ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Орест МАЛИЦЬ**, директор Львівського музею історії релігії

**Олександра КИРИЧУК**, заступник директора з наукової роботи Львівського музею історії релігії

**Ірина ОРЛЕВИЧ**, кандидат історичних наук, в. о. директора Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії, завідувач відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

**Іван АЛЬМЕС**, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії Українського католицького університету, директор Центру релігійної культури ім. Ігоря Сковича

**Анатолій КОЛОДНИЙ**, заслужений діяч науки України, доктор філософських наук, професор, головний науковий співробітник Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

**Мирон КАПРАЛЬ**, доктор історичних наук, професор, керівник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

**Ірина СКОЧИЛАС**, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

**Оксана ГЛАДІЙ**, вчений секретар Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії

**Павло АРТИМИШИН**, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, старший науковий співробітник Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії

## ПОРЯДОК РОБОТИ

### 22 травня, четвер

Лінк:

<https://us05web.zoom.us/j/85053142719?pwd=xNEaKM2ebqOtnxm6izsCqQwsnO3g9P.1>

Ідентифікатор конференції: 850 5314 2719

Код доступу: 8jv7sy

10.00–13.00    **Пленарне засідання**

13.00–14.00    *Перерва на каву*

14.00–17.00    **I секція. Археологія. Міфи. Культ**

### 23 травня, п'ятниця

Лінк: <https://us05web.zoom.us/j/83996720728?pwd=xVpR9V1x5SaKA4L6d0ybPepufQvaa3.1>

Ідентифікатор конференції: 839 9672 0728

Код доступу: 4y4NWG

10.00–13.00    **II секція. Історія церковного життя XVII – початку XX ст.**

13.00–14.00    *Перерва на каву*

14.00–17.00    **III секція. Церква в СРСР. Експансія московського православ'я**

## РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ

Вітальне слово – 5–10 хв.

Виступи на пленарному засіданні – до 20 хв.;

запитання-відповіді – 5 хв.

Виступи в обговоренні – до 10 хв.

Виступи на секційних засіданнях – до 15 хв.;

запитання-відповіді – 5 хв.

**Конференція запланована у двох режимах:**

**online** – через застосунок ZOOM;

**offline** – у приміщенні музею (Львів, пл. Музейна, 1).



## ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

**22 травня, четвер**

**10.00 – 13.00**

***Львівський музей історії релігії. Виставковий зал***

**Модератори:** Орест Малиць, Ірина Орлевич

### Вітальні слова

**Анатолій КОЛОДНИЙ**, доктор філософських наук, головний науковий співробітник Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України (м. Київ)

**Георгій ПАПАКІН**, доктор історичних наук, директор Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України (м. Київ)

**Ігор СОЛЯР**, доктор історичних наук, директор Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (м. Львів)

### Доповіді

**Алла КИРИДОН**

*доктор історичних наук, професор, директор Державної наукової установи «Енциклопедичне видавництво» (м. Київ)*

**Неоімперська доктрина «русский мир» як елемент консцієнтальної війни Росії проти України (теоретико-методологічний дискурс)**

**Василь ДОРОШ**

*начальник відділу релігій та національностей  
Львівської обласної військової адміністрації*

**Незалежність Української Церкви у вогнищі протистоянь Константинополя і Москви: виклики сучасності**

**Людмила ФИЛИПОВИЧ**

*доктор філософських наук, професор  
Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України (м. Київ)*

**Безпекові стратегії в сфері релігії: глобальні і локальні виміри**

**Ганна КУЛАГІНА-СТАДНІЧЕНКО**

*кандидат філософських наук, старший науковий співробітник  
Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України  
(м. Київ)*

**Міжконфесійний діалог під час військової агресії Росії проти України: контексти та виклики**

**Леонід ТИМОШЕНКО**

*доктор історичних наук, професор  
Дрогобицького педагогічного університету ім. Івана Франка*

**Концепції Берестейської унії крізь призму історіографії та сучасного наукового дискурсу**

**СЕКЦІЯ І**  
**АРХЕОЛОГІЯ. МІФИ. КУЛЬТИ**

**22 травня, четвер**  
**14.00 – 17.00**

***Львівський музей історії релігії. Виставковий зал***

**Модератори:** Ірина Боцько, Соломія Сікиринська

**Віталій ЩЕПАНСЬКИЙ**

*кандидат філософських наук, докторант кафедри богослов'я та релігієзнавства  
Українського державного університету ім. Михайла Драгоманова (м. Київ)*

**Анімізм як онтологія: релігієзнавча перспектива**

**Андрій КОРЧАК**

*аспірант кафедри археології та історії стародавніх цивілізацій  
Львівського національного університету ім. Івана Франка*

**Прояви культу Мітри в Північному Причорномор'ї у його «понтійському» та «римському» варіантах (І ст. до н. е. – III ст. н. е.)**

**Анастасія БАУКОВА**

*кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та історії  
стародавніх цивілізацій Львівського національного університету ім. Івана Франка*

**Нумізматичні замальовки до портрета Зевса Лідійського**

**Микола БАНДРІВСЬКИЙ**

*доктор історичних наук, старший науковий співробітник  
Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (м. Львів)*

**Роман СУЛИК**

*історик (м. Львів, реставраційна майстерня «Розвій» у монастирі оо. студитів)*

**Відкриття мурованої каплиці короля Яна III Собеського під час розкопок  
Стрийського замку в 2024 р.**

**Ольга НЕДАВНЯ**

*кандидат філософських наук, старший науковий співробітник  
Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України  
(м. Київ)*

**Релігійні, легендарні та міфологічні персонажі старокиївських ігор, ворожінь і  
вистав домашніх театрів**

**Ольга СМОЛЬНИЦЬКА**

*кандидат філософських наук, консультант з української філології  
Місії «Постуляційний Центр беатифікації й канонізації святих»  
Української греко-католицької церкви (м. Львів)*

**Відгомін політеїстичних міфів і культів та християнська символіка у драматичній  
поемі Лесі Українки «Руфін і Прісцилла»: компаративний аспект**

**Дарія КОНІВ**

*аспірантка кафедри археології*

*Львівського національного університету ім. Івана Франка*

**Глиняні свищики XVIII–XIX століть: між сакральністю та повсякденням**

## **СЕКЦІЯ II**

### **ІСТОРІЯ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ XVII – ПОЧАТКУ XX СТ.**

**23 травня, п'ятниця**

**10.00 – 13.00**

***Львівський музей історії релігії. Виставковий зал***

**Модератори:** Вікторія Волошенко, Оксана Гладій

**Анатолій КОЛОДНИЙ**

*доктор філософських наук, головний науковий співробітник*

*Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України (м. Київ)*

**Доля людини в релігійно-історичному і простонародному баченні**

**о. Василь ПОПЕЛЯСТИЙ**

*доктор богослов'я (STD, PhD), доцент кафедри богослов'я*

*Київської Трьохсвятительської семінарії*

**The Sacrament of Repentance in the Ostroh Trebnyk, 1606, and Its Influence**

**Мирон КАПРАЛЬ**

*доктор історичних наук, професор, керівник Львівського відділення*

*Інституту української археографії та джерелознавства*

*ім. М. С. Грушевського НАН України (м. Львів)*

**Замойські сторінки біографії українського історика та інтелектуала Михайла Гунашевського (бл. 1610 – після 1687)**

**Володимир МОРОЗ**

*кандидат історичних наук, науковий співробітник Інституту історії Церкви УКУ,*

*доцент кафедри соціогуманітарних наук Тернопільської богословської академії*

**Мукачівський єпископ 1627–1633 рр. Іван Григорович: його походження, служіння й тісні взаємини з київським митрополитом Йосифом Велямином Рутським**

**Іван АЛЬМЕС**

*кандидат історичних наук, доцент кафедри історії*

*Українського католицького університету,*

*директор Центру релігійної культури ім. Ігоря Сковця (м. Львів)*

**Стратегії Рафаїла Корсака з беатифікації митрополита Йосифа Велямина Рутського у 1630–1640-х рр.**

**Іван МОНОЛАТІЙ**

*доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології  
Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника  
(м. Івано-Франківськ)*

**Прізвищеві назви парафіян церкви святого Архистратига Михаїла в Коломиї 1730–1770-х рр.**

**Ігор БУКАЛО**

*аспірант кафедри історії Гуманітарного факультету Українського католицького університету (м. Львів)*

**Руська домініканська провінція св. Яцека у 1760–1780-х рр.: адміністративний поділ та кількісний склад конвентів**

**Олександр БУЛИГА**

*старший науковий співробітник комунального закладу  
«Рівненський обласний краєзнавчий музей» Рівненської обласної ради*

**Ретроспективний та перспективний погляд на Почаївський монастир: значущість в українському просторі**

**Микола БАНДРІВСЬКИЙ**

*доктор історичних наук, старший науковий співробітник  
Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (м. Львів)*

**Про причину відмови галицького митрополита Антонія Ангеловича скласти у Львові присягу на вірність імператору Наполеону Бонапарту**

**Андрій ГУСАК**

*молодший науковий співробітник Національного заповідника «Давній Галич»*

**Храми середньовічної Європи: між вірою, культурою та владою**

**Галина ГРИНИК**

*завідувач Червоноградської філії КЗ ЛОР «Львівський музей історії релігії»*

**Митрополит Андрей Шептицький і медальйон із Кристинополя – на зламі XIX–XX століть**

**Вікторія ВОЛОШЕНКО**

*кандидат історичних наук, доцент, старший науковий співробітник  
Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії*

**Українськомовні побожні книжки для селянства Наддніпрянщини: внесок священнослужителів (друга половина XIX – початок XX ст.)**

**Ілля ЛУКОВЕНКО**

*кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних наук  
Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського (м. Київ),  
голова Донецького обласного відділення Української асоціації релігієзнавців*

**Інститут рабинату в житті маріупольської єврейської громади XIX – початку XX ст.**

**СЕКЦІЯ III**  
**ЦЕРКВА В СРСР**  
**ЕКСПАНСІЯ МОСКОВСЬКОГО ПРАВОСЛАВ'Я**

**23 травня, п'ятниця**  
**14.00 – 17.00**

*Львівський музей історії релігії. Виставковий зал*

**Модератори:** Олександра Киричук, Ірина Орлевич

**Андрій СТАРОДУБ**

*кандидат історичних наук, старший науковий співробітник  
Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського  
НАН України (м. Київ)*

**Українська православна автокефальна церква в рапортах польських дипломатичних представництв в УСРР (1923–1930)**

**Пауліна БИЗДРА-КУШ**

*кандидат історичних наук, доцент Центру досліджень історії  
Люблінського католицького університету  
(Люблінський католицький університет Івана Павла II)*

**Kościół greckokatolicki na Ukrainie jako “faszystowska fabryka cudów” na kartach stalinowskiego piarstwa historycznego**

**Олександра КИРИЧУК**

*заступник директора з наукової роботи Львівського музею історії релігії*

**Радянська дійсність у релігійних сюжетах карикатур журналу «Перець» другої половини 1950-х – початку 1980-х рр.**

**Олег ЄГРЕШІЙ**

*кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України і методики викладання  
історії Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника  
(м. Івано-Франківськ)*

**Ігор РАЙКІВСЬКИЙ**

*доктор історичних наук, професор кафедри історії України і методики викладання  
історії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника  
(м. Івано-Франківськ)*

**Священник підпільної Греко-католицької церкви Роман Бахталовський:  
відтворення повсякденного життя засобом кримінальної справи**

**Петро САБАТ**

*доктор східних церковних наук, кандидат історичних наук,  
доцент кафедри літургійних наук Українського католицького університету (м.  
Львів)*

**Очищення храму від осквернення (десакралізації) в друкованій літургійній традиції  
УГКЦ**

**Тетяна ГРУШЕВА**

*кандидат історичних наук, доцент кафедри новітньої історії України  
Запорізького національного університету*

**Релігійна дискредитація євреїв – крок у реалізації більшовицької моделі  
атеїстичного суспільства**

**Емілія КАЗАН**

*кандидат історичних наук, доцент кафедри воєнної історії  
Національної академії сухопутних військ (м. Львів)*

**“Russkij mir” i Cerkiew Moskiewska jako przyczyna wojny rosyjsko-ukraińskiej i  
zagrożenia militarnego**

**Олександр КОЛОМІЙЧУК**

*кандидат історичних наук, науковий співробітник відділу  
«Український етнологічний центр» Інституту мистецтвознавства,  
фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України (м. Київ)*

**Caritas у воєнний час: особливості діяльності місцевих БО «Карітас» у справі  
адаптації вимушених переселенців на Прикарпатті (2022–2023 рр.)**